

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-12-20
Besvaras senast
2023-01-03

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:198 Opolitiska tjänstemän vid Regeringskansliet

Efter valet 2018 när regeringen Löfven stod i begrepp att avskiljas från sitt uppdrag startade ett antal "opolitiska" regeringstjänstemän på Utrikesdepartementet ett upprop för att Regeringskansliet skulle vidmakthålla den "värdegrund" som man ansåg UD omfattas av. Man samlade ihop 261 undertecknare av detta upprop, som riktade sig mot att en ny regering eventuellt kunde ta makten.

Till förvaltningschefen i Regeringskansliet ställdes bland annat frågan om Regeringskansliet som arbetsgivare kan "garantera att nästa regering eller regeringsunderlag inte kommer att urholka RK:s värdegrund och policys inom mångfald och icke-diskriminering". Man ifrågasatte alltså en ny regering och vad dess politik kunde leda till.

Inom Regeringskansliet jobbar, enligt regeringens egen hemsida, cirka 4 500 personer, varav omkring 200 är politiskt tillsatta. "När ett regeringsskifte äger rum avgår de som är politiskt tillsatta, medan tjänstemännen arbetar kvar", står det på hemsidan.

Vid regeringsskiftet har de opolitiska tjänstemännen alltså ett särskilt ansvar. De ska tjäna den regering som sitter vid makten oavsett politisk färg. Professionaliteten har tidigare varit ett signum för denna tjänstemannakår, och att man har kunnat behålla opolitiska tjänstemän vid regeringsskiftet har medfört att Regeringskansliet kunnat bibehålla enorm kompetens.

Uppropet visar tydligt att de opolitiska tjänstemännen nu blivit politiska. De som startade uppropet har dessutom sin bakgrund inom det socialdemokratiska partiet, och det finns alltför många exempel på hur Socialdemokraterna nu tillsatt sitt partifolk på "opolitiska" funktioner.

I Världen idag skriver Johan Westerholm den 7 oktober 2022 att flera vittnar om att en reformering kommer att krävas. Han skriver:

"Göran Eriksson på Svenska Dagbladet, pekar på att av de 261 'opolitiska' tjänstemän som skrev under protesterna mot en tänkt moderatledd regering 2018, så har de 261 åtnjutit en bättre löne- och karriärutveckling än de som valde att stå utanför och förbli opolitiska.

Dessa 261 är i dag så pass väl utplacerade att ingen nyrekryterad UD-aspirant kommer undan dem. De är i dag representerade inte bara på personalavdelningen och som enhetschefer och gruppleddare utan även i ledningen för rekryteringen till diplomatprogrammet, [...].”

Socialdemokraternas tillvägagångssätt är utomordentligt väl strategiskt genomtänkt för att kunna bibehålla makt och inflytande över utrikespolitiken även när partiet förlorar ett val. Det är dock i högsta grad odemokratiskt och urholkar förtroendet för den opolitiska tjänstemannakåren.

Av denna anledning vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Har ministern för avsikt att vidta några åtgärder mot bakgrund av det som har anförts ovan om "opolitiska" tjänstemän inom Regeringskansliet?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren